

Kupujte VOJNE BONDE!
Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), JANUARY 26, 1944

STEVILKA (NUMBER) 21

Anglija tudi ne bo priznala novega režima v Boliviji

Brzojavke iz Londona poročajo, da vlada Velike Britanije ne bo priznala novega režima v Boliviji, glede katerega obstoji vtis, da je prišel na krmilo s pomočjo fašističnih elementov v Argentini, ki je center nacijske in španske fašistične aktivnosti v Južni Ameriki.

To pomeni, da Anglija sledi taktiki Zed. držav, ki so že prejele uradno naznanilo, da ne bodo imele z novim bolivijskim režimom nobenega opravka. Slično stališče so včeraj naznanile tudi Panama, Brazilija in Gvatemala.

Drastični koraki ameriške vlade na vidiku

Iz Washingtona se medtem poroča, da se pričakuje, da bo državni tajnik Cordell Hull v bližnjih dneh naznanil podvzetje drastičnih korakov ne samo proti Boliviji, temveč tudi proti Argentini.

Angleški zunanji minister Anthony Eden je včeraj v parlamentu podal deklaracijo, v kateri je rekel, da "britska vlada ne priznava junte v Boliviji kot legalne vlade, in da torej britski diplomatski zastopnik, ki je imel odpotovati v Paz, ostane doma."

Eden je revolucionarno junto v Boliviji obtožil, da je zvezana z proti-zavezniškim gibanjem, ki je na delu v zapadni hemisferi.

V tej zvezi je argentinski zunanji minister polk. Alberto Gilbert včeraj imel posvetovanje s predstavnikmi Zed. držav, Anglije in Nemčije, in obljubil, da bo Argentina podala "zelo važno izjavo."

Argentina molči glede preloma z osiščem

MONTEVIDEO, 25. januarja. — Z ozirom na vesti, da Argentina namerava pretrgati diplomatske stike z osiščem, je svetovna javnost z velikim zanimanjem čakala, kaj bo povedal argentinski predsednik Pedro Ramirez v 15-minutnem radijskem govoru, ki je bil naznanjen za noč.

Toda Ramirez ni odnošajev med Argentino in osiščem niti omenil, temveč je govoril edino le o nedavnem potresu ter napravil nekaj opazk glede demagogičnih komunistov, proti katerim je v Argentini v teku velika gonja.

Navzlic temu pa vztraja govornik, da do obetane preloma z osiščem lahko pride "vsako minuto".

STEVILKO VOJNIH ŽRTEV

WASHINGTON. — Office of War Information je včeraj odkril najnovejšo število ameriških vojni žrtev, ki znaša 142.289. V tem številu so vključeni ubiti vojaki, ki štejejo 32.662.

Mornarica je poročala izgubo 35.572 mož; med temi je bilo 15.520 ubitih, 7.206 ranjenih, 8.562 se jih pogreša, in 4.284 pa se nahaja v ujetništvu.

Armada pa je poročala, da so njene izgube znašale do konca decembra, 106.717, z 17.142 ubitimi, 39.917 ranjenimi, 24.137 pogrešanimi, in 25.521 vojnimi ujetniki.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znanke, da bo čimprej poraženo osiše in vse, kar ono predstavlja!

Borba v Jugoslaviji: zasenčene pokrajine predstavljajo teritorij, ki se nahaja pod delno ali popolno kontrolo Jugoslovanske osvobodilne vojske

(Klišej preskrbel Združeni odbor J. A.)

Borba, ki jo vodijo čete Jugoslovanske osvobodilne vojske in partizanski oddelki maršala Tita (Josipa Brozovića), je v bistvu borba za kontrolo nad okrog tisoč milj železniških prog in štiristo milj dolge skalnate obale nasproti Italiji, ki leži od sto do sto petdeset milj onkraj Jadranskega morja.

Železniška proga prihaja v Jugoslavijo iz Italije in Avstrije in drži skozi slovenske pokrajine v Zagreb in Beograd, potem pa se obrne južno in teče skozi doline rek Morava in Vardar v Grčijo. Druga proga prihaja iz Budimpešte in vodi v Beograd.

Te železniške proge služijo Nemcem za zalaganje njihovih čet v Grčiji, Bolgariji in v pokrajinah ob Egejskem morju. Grčija, Bolgarija in jadranska obala utegnejo služiti za pot zavzeznike invazije, ki bi prišla za hrbet Nemcem v Italiji in Rusiji.

VOJAK OBSOJEN NA SMRT V ANGLIJI

IPSWICH, Anglija, 25. januarja. — Vojaško sodišče je obsodilo na smrt ameriškega prostaka, zamorca, J. U. Leatherberry, starega 24 let, ki je bil obtožen in spoznan krivim, da je v roparskem napadu umoril nekega pohabljenega takei-izvoščaka.

Nevarne ulice

Z ozirom na množiče se napade in cestne rope, katerih žrtve so ženske, je preiskava ugotovila, da so najbolj nevarne ulice za ženske med Euclid in Carnegie ulicama ter 55. in 105 vzhodno ceto. Ulice na zapadni strani mesta so za ženske primeroma najbolj varne.

Nemci morajo držati železniške proge in jadransko obalo za vsako ceno. Izguba bi zanje pomenila katastrofo.

Do danes se je nacijem to v veliki meri posrečilo, ampak držati morajo v Jugoslaviji v ta namen okrog 20 nemških in satelitskih divizij — skupaj okrog 300.000 mož — ki jih krvavo potrebujejo v Rusiji in drugod.

Proti nacijem stojijo partizanske sile maršala Tita, o katerih se smatra, da štejejo nad 200.000 mož. Nekatere od teh sil so organizirane v redne vojaške divize, druge sestojijo iz malih čet, ki udarijo ponoči in izginijo ob dnevnem svitu, pustivši za seboj dinamitiran most ali razbito sovražno garnizijo. Poglaviti namen vseh teh borcev je, delati položaj Nemcev ob progah in na obali čim težje in jih končno pregnati z vseh vitalnih komunikacijskih poti v deželi.

Maršal Tito je nedavno izjavil, da se njegova oblast razteza preko okoli dveh tretjin jugoslovanskega ozemlja.

Rusi so zavzeli Krasnogvardejsk

LONDON, 26. januarja. — Zadnja vest iz Moskve javlja, da so sovjetske čete po ljutem boju vrgle Nemce iz važnega železniškega križišča v mestu Krasnogvardejsk, ki se nahaja južnovzhodno od Leningrada.

Druge ruske sile vzhodno od omenjenega sektorja so pognale Nemce na beg ob 50 milj dolgi progi med Leningradom in Moskvjo. Armada generala Mereckova je na tretjem sektorju zavzela postojanke, s katerih bo artilerija dosegla zadnje dve poti za nemški beg proti jugu.

goslovanskega ozemlja. Časniškarska poročila in nemški komunikacijski podatki, na podlagi katerih je bil napravljen ta zemljevid, kažejo, da je Titova trditve v splošnem točna. Toda partizani navzlic temu še ne kontrolirajo poglavitnih železniških prog, in Nemci so v stanu kolikor toliko redno operirati vse glavne in stranske proge.

Partizansko ozemlje se pričinja v južnovzhodni Jugoslaviji, kjer Titovi borci delajo roka v roki z grškimi partizanti. Potem se razteza proti severu in v zapadu v dveh širokih progah skozi Crno goro in Bosno-Hercegovino, vedo zapadno in južno od glavne železniške proge, razen ki doseže slovenske pokrajine na severozapadu. Potem se obrne nazaj proti vzhodu in se konča severozapadno od Beograda.

V tem delu Jugoslavije prevladujejo ravnine, zato je najmanj prikladen za gerilsko borbo. Navzlic temu pa je bilo nedavno poročano, da so partizani, ki v tem ozemlju sodelujejo z ogrskimi in romunskimi pa-

Novo priznanje za pisatelja Adamiča

NEW YORK, 25. januarja. — Pisatelj Louis Adamič, avtor knjige "My Native Land" in mnogih drugih del, je bil dne 17. januarja izvoljen članom Društva ameriških zgodovinarjev (Society of American Historians).

"New York Times" od prošle nedelje pa poroča, da je "My Native Land" v Washingtonu, D. C. ena najbolj čitanih knjig in se nahaja v omenjenem mestu na listi "best sellerjev."

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bondov in vojno-varčevalnih znanek!

trijoti, v Banatu uničili 169 vozov žita. Pred kratkim je bilo tudi poročano, da so vprizorili napade na propece, ki so po Donavi dovažali olje za nemške čete.

Pojavlja se vprašanje: Kaj se je zgodilo z gen. Drazo Mihajlovičem? Njegova četniška armada je vsled dolge neaktivnosti in pa vsled sodelovanja s sovražnikom razpadla, in po vestih iz verodostojnih virov danes najbrže ne šteje več kot 6.000 mož. Najboljši elementi med četniki so se pridružili partizanom. Ostanki čet gen. Mihajloviča v severni Jugoslaviji in Crni gori so aktivno na strani okupacijskih sil in se udeležujejo bojev proti partizanom.

Edina sila, ki danes vodi boj proti Nemcem in njihovim "satelitom" v Jugoslaviji, je Jugoslovanska osvobodilna vojska pod poveljstvom maršala Tita, sestojča iz Srbov, Hrvatov, Slovencev, in Črnogorcev, katerih vrste so se v zadnjem času pomnožile z italijanskimi in bolgarskimi dezertjerji.

SENATOR VAN NUYS IZ INDIANE UMRL

WASHINGTON, 25. januarja. — Na svojem domu v Viena, Indiana, je danes nenadoma umrl zvezni senator Frederick Van Nuy, ki je bil 69 let star ter predsednik senatnega pravosodnega odseka. Pokojnik je bil demokrat in je bil v senatu izza 1932. Izvoljen je bil kot pristaš predsednika Roosevelta, s katerim pa je pozneje prišel v navskrižje z ozirom na vprašanje vrhovnega sodišča.

V BOLNIŠNICI

V Women's bolnišnici se nahaja Anton Turk, 4835 Green Rd. Podvreči se je moral operaciji, katero je srečno preživel. Želim, da bi se čim prej vrnil zdrav na svoj dom!

Dijaki naj bi šli v armado namesto očetov

WASHINGTON, 25. januarja. — Vojaški odsek poslanske zbornice je danes priporočal da armada in mornarica ukinita program vojaške vežbe dijaštva v šolah in dijake, ki so podvrženi vojaški službi takoj pokliče v aktivno službo, na kateri način bi se zavleklo klicanje k vojakom onih očetov, ki so bili očetje pred vstopom Amerike v vojno.

Ako bi se to priporočilo upoštevalo, bi armada in mornarica dobili okrog 200.000 mladih moških za takojšnje aktivno vojaško službo.

Kongresni vojaški odsek bo v teku nekaj dni zaključil tajna zaslišanja, toda nastopiti imajo pred njim še kot prič vojaški funkcionarji, ki bodo podali svoje mnenje glede programov vojaške vežbe, ki se vršijo v šolah.

Kar se članov odseka tiče, so se danes skoro brez izjeme izrazili, da so za ukinjenje šolskega programa, z izjemo oddelkov, v katerih se nahajajo dijaki medicine, zobozdravstva in vojaške vlade za okupirana ozemlja.

SUSNIKOV AVTO UKRADEN

Pred par tedni se je John Sušnik, lastnik Norwood Appliance & Furniture, 6102 St. Clair Ave., podal s svojo soprogo v Chicago, Ill., na ogled pohištva za svojo trgovino. Med tem časom je bil njegov avto, katerega je doma pustil v garaži, ukraden. Te dni pa je bil avto najden v Toledo, Ohio, kamor so ga nepridipravi odpeljali, in so ga baje rabili pri oropanju dveh drugih avtov, katerima so pobrali tajejere in druge predmete ter jih prodali. Nato so nameravali oropati neko gledališče v omenjenem mestu, kateri napad pa se jim je ponesrečil, in so bili zajeti. Policija drži v zaporu štiri mladenice, v starosti od 19 do 23 let, ki so iz Clevelanda, ter so obtoženi ropanja. Mr. Sušnik se je osebno podal v Toledo, da je pripeljal nazaj svoj avtomobil, na katerem je za \$192 škode, in prodali so mu tudi "spare tire".

OTROK UMRL

Na farmi blizu Medine, Ohio, je umrl družini Mikalacki tri leta star sinček Branko. Poleg očeta, ki je doma iz Srbije, in matere, ki je bila rojena v Ameriki, zapušča dva brata in dve sestre. Pogreb se vrši v četrtek ob 2. uri popoldne iz pogrebnega zavoda A. Grdina in sinovi v cerkev sv. Save. Naše sožalje!

Naši fantje-vojaki

V BOLNIŠNICI

V našem uredništvu se je zglasil Cpl. Tech. Edison A. Terbovec, sin Mr. Anton J. Terboveca, urednika "Nove Dobe", ki se nahaja tukaj na dopustu iz San Francisco, Calif. Tu ostane do 31. januarja.

NEMCI SO NA BEGU IZ MESTA CASSINO

Zavezniške invazijske sile se nahajajo 14 do 16 milj od Rima

ALŽIR, 25. januarja. — Zavezniški glavni stan poroča, da so Amerikanci prekorčili reko Rapido na novi točki in ustanovili tam nadaljne oporišče, potem pa so vdrl v Cassino, kjer so odkrili, da so Nemci zbežali iz te važne obrambne postojanke na njihovi južno - italijanski fronti, kar izgleda, da je začetek splošnega umika, s katerim Nemci upajo uteči zajetju, ki jim preti vsled zavezniške invazije na zapadni obali Italije južno od Rima.

Ko je ameriška patrila vstopila v Cassino, je našla mesto zapuščeno razen male stražne sile, pravi poročilo s prednje poveljniške postojanke, ampak pozneje se je patrila morala umakniti pod plaščem noči, ker so umikajoči se Nemci odprli ogenj na mesto z gorskih višin, ki obkoljujejo Cassino.

Invazijska sila prodrla 12 milj daleč

Medtem pa se poroča, da so prednje oklopne čete zavezniške invazijske sile južno od Rima prodrele od Nettuno 12 milj daleč v notranjost in na eni točki presekale zgodovinsko Apijsko cesto, ki vodi direktno v Rim.

Brzojavke s fronte poročajo, da so zavezniške čete prodrele v neposredno bližino kraja Albano, ki se nahaja samo 14 milj južnovzhodno od Rima. Isto poročilo pripoveduje, da je neki begunec iz Rima izjavil, da so Nemci začeli prazniti vojaške bolnišnice in oficirska stanovanja v mestu.

Glasm vesti v londonskih časopisih, ki citirajo nemška uradna poročila, ustvarjajo vtis, da so zavezniški zavzeli kraj Velletri v pogorju Alban, 16 milj južnovzhodno od Rima. Nemško poročilo pravi, da so ameriške čete tamkaj našle "samo razvaline in pepel, potem ko so njihove lastne bombe malo mestec spreminile v kup razvalin.

SEJA

Nocoj se vrši seja odbora za Ruski vojni relief. Pričetek ob 7:30 uri zvečer v starem poslopju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

VILE ROJENICE

Pri družini Mr. in Mrs. John J. Kikol, 19012 Mohawk Ave., so se danes jutraj zglasile vile rojenice in pustile v spomin krepkega sinčka, ki bo delal svojemu bratcu, čigar tretji rojstni dan bo jutri, ždrbo. Mati in dete se nahajata v McDonald House Lakeside bolnišnici ter se dobro počutita.—Čestitamo!

NA OPERACIJI

Mr. Štefan Štefančič, st., stanujoč na 898 Rudyard Rd., se je včeraj podvrjel operaciji v St. Vincent Charity bolnišnici, ter jo je srečno preživel. Prijatelji so vabljeni, da ga obiščejo, mi mu pa želimo skorajšnjo okrevanje!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by

THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROCNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto)	\$6.50
For Half Year - (Za pol leta)	3.50
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.00

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
(Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):

For One Year - (Za celo leto)	\$7.50
For Half Year - (Za pol leta)	4.00
For 3 Months - (Za 3 mesece)	2.25

For Europe, South America and Other Foreign Countries:
(Za Evropu, Južno Ameriko in druge inozemske države):

For One Year - (Za celo leto)	\$8.00
For Half Year - (Za pol leta)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

Theodor Balk:

TITOVİ GENERALI

Tri leta trajajoči odpor Titovih partizanov v Jugoslaviji je pred kratkim doživel pohvalo in priznanje s strani strokovnjaka, od katerega je bilo to pač najmanj pričakovati — namreč od diktatorja Francisco Franco.

Stvar je namreč ta, da so najbolj znani Titovi generali dovršili svoje vojaško šolanje v borbi s Francos, na španskih tleh, kjer so si pridobili ono znanje, katero zdaj uporabljajo v boju z Nemci s tolikim uspehom, da so privezali na Balkan nemško armado, ki šteje morda 200,000 mož, ali pa celo še več.

Poznanje osebnosti teh visokih komandantov jugoslovanske partizanske armade je važno, ker nam daje možnost, da ocenimo duh, ki vlada v tej borbeni sili.

Dobro se spominjam generala Kosta Nagj, ki zdaj poveljuje prvi bosanski kor in daje povelja častnikom, ki so bili prej njegovi predstojniki. Bil je namreč podčastnik v stari jugoslovanski armadi, toda njegovo vedenje nikakor ni bilo podčastniško. To vam je bil občutljiv in uljuden mož, z zamišljenim nasmeškom okoli ustnic. Zdaj mu je najbrže nekaj več kot trideset let.

Zadnjič sem videl Kosta Nagj-a v La Garriga blizu Barcelone, leta 1939, v času zmešnjave, ko smo člani internacionalne brigade čakali na odhod iz Španije, in sicer na predlog španske republikanske vlade same. Zadržana slika, ki mi je ostala v spominu od njega, mi kaže Nagj-a stoječega pokonci na nekem pobočju, s cigareto v svojih tenkih ustnicah, dobro počesanega in uniformo v redu. Poveljeval je na hitro zbrani jugoslovanski brigadi, ki je nosila ime bataljon, a je imela moštva komaj za dobro stotnijo in nobene strojne puške. Takrat so nas napadali italijanski tanki in nam grozili, da nas odrežejo. Nagj se jim je postavil po robu in je rešil vse skupaj.

Še eden od Titovih generalov, Peko Dabčević, poveljnik prve divizije, deli z Nagj-em čast, da je bil 4-krat ranjen v španski vojni. V vsem drugem pa se močno razlikujeta. Dabčević je kratak in bolj plečat, par let mlajši, in tudi bolj spontan in impulziven. Še kot dijak na beograjski univerzi, na pravni fakulteti, je bil kolovodja dijakov proti napol diktatorski in pro-nacistični vladi, ki ga je pregnala in policijskim potom poslala domov v Črno goro. Oba, Dabčević in Nagj sta se vrnila iz španske vojne kot stotnika. Ko smo v februarju 1939 prekorčili francosko mejo, so vrgli Dabčevića v Fort Coliure, ki je bil nekakšno kazensko taborišče, odkoder so ga potem premestili v koncentracijsko taborišče v Vernet, kjer sem ga zadnjič videl.

Ko je izbruhnila nova svetovna vojna, so Jugoslavnici ponovno bružali beograjski vladi in prosili dovoljenja, da se vrnejo domov, v cilju, da bi v tej kritični uri mogli nuditi svoji domovini bogastvo svojih izkušenj v moderni vojni. Toda peta kolona je bila na delu v Jugoslaviji, in odgovora ni bilo nobenega. Dabčević, Nagj in mnogi drugih je prispelo v Jugoslavijo preko različnih križ in stranpotov, po polomu Francije, in njihova domovina je zdaj srečna, da more razpolagati s temi veterani iz španske vojne.

Pri La Garriga sem bil tudi zadnjič skupaj s tretjim Titovim generalom Loča Popović, ki je poveljnik druge divizije Ljudske osvobodilne vojske. Imela sva skupnih prijateljev iz krogov pisateljev in njegova jedka ironija nam je ustvarila mnogo skoro veselih trenutkov. Popović je bil poveljnik artilerije brez topov, in je stal na straži na poti iz Barcelone v La Garriga. Ko je prišla nekoč do njega italijanska fašistična ambulanca in ga je vozilec vprašal kje se nahaja divizijska bolnica, se jim je Popović kratko malo ponudil, da jih spremi. Takrat je privezal s seboj dva bolna italijanska častnika in njih spremstvo, ki je bilo zdravo. Tako se je pripetilo, da je naša divizija dobila v svoje roke svojo edino ambulanco.

Urednikova pošta

Vesti iz kansaške naselbine

Kansas City, Kans. — Ker se ne morem izraziti in zapisati kaj želim, v listu "Prosveta", kljub temu, da sem član Jednote in plačam naročnino, ki je na ime moje soproge, se bom poslužil naprednega lista, da povem kaj mi je na srcu.

Ze meseca novembra sem pisal na glasilo, da priobči glede društvene seje in članske zabave v mesecu decembru kot zadnja v letu 1943. Obenem mi je članstvo naročilo, da napišem protestne izraze od strani članstva glede urejevanja "Prosvete", da bo splošnost vedela, da mi člani društva "Bodočnost" ne pripoznamo urejevanje Prosvete, ki se imenuje list naprednih Slovencev Amerike.

To sem tudi storil ter jim povedal kaj je Prosveta zagovarjala pred prvo svetovno vojno in kaj zagovarja še danes.

Ali mislite, da je ta naš kumštini Janez priobčil v celoti? No, no, da je bil podpisan Barbič, znabiti bi. Pa kaj si moreš pomagat? Janez je kot človek, ki se zgubi v veliki šumi ali gozdu in ne ve katera pot bi ga privedla domov. Pa kaj hočeš, kaj revež ni sam. So tudi drugi, ki kar besnijo od jeze, da kako morejo veliki možje, kot je naš predsednik F. D. R., nazivati nekdanjega šuštarja Jožefa Stalina za maršala. Oni ne vedo, da Bog dela po svoje čudeže.

Ko je ustvaril omenjenega boljševika, mu je dal malo količino talenta, da je moral s lahkoto čevlje popravljati, in ko je Jože s svojim delom dokazal, da je sposoben še za kaj drugega, mu je dal Bog, da se je njegov mali talent razvijal, in prišel do tega, da mu so se in se še bodo klanjali in tresli veliki kapitalisti in njihovi kvizlingi.

Naši vlečeni modrijani pa se totogito in ne morejo zapostiti kako bi eden prostak in po vrhu še Hrvat prišel do tebe, da bi ga imenovali generalom in preobrnil svoje sedanje pripadnike in med temi celo duhovnike, da vzdigujejo roke s stisnjenimi pestmi.

Kdč je tega kriv? Ali ni sam Bog, ki je dal tema dvema, da se jim mali talent razvije v velikega in močnega voditelja in odrešenika od kapitalizma, in posebno nas Slovane.

Nasprotno je pa z vami, Talent, ki ste ga imeli, se vam je začel plesniti, in izgleda, da v kratki bodočnosti ne bo imel nobene vrednosti.

Mi zavedni Slovenci, ki smo znali in poznali luliko že mnogo let in tem bolj danes, smo in bomo ostali verni svojim delavskim vrstam. Čudno se ne katerim vidi, da sta dve stranki. To dragi moji, ni čudno, ker beseda civilizacija ne znači nič šččo danes. Veliko časa bo še pretelko predno bo cela delavska masa izvedla kje so njeni interesi, ker tisti, ki se drže, da so učitelji, delajo v največjih slučajih za svoje lastne interese.

Vidim, da se je začelo članstvo in še celo glavni odborniki, puntati proti uredniku Prosvete.

Koča Popović ima zdaj približno 30 let in je sin visoko spoštovane beograjske rodbine. Studiral je v Parizu, ter se je v svoji prvi mladosti dotaknil tudi sur-realizma, a se je pozneje zopet spustil nazaj na zemljo realnosti. Politično se je obrnil na levo in je veljal za enega najbolj duhovitih in jedkih esejistov v srbski literaturi.

Taki so torej trije Titovi generali. Sedem od ostalih csem je bivših aktivnih častnikov stare jugoslovanske armade — štirje so bili polkovniki, dva podpolkovnika in en major.

te. Meni ga je tudi žal če zgubi "job". Ali on in taki dobe delo.

Videl sem oglas, da Barnum and Bailey cirkus potrebuje sposobne ljudi, in sezona se bliža, zato sem siguran, da taki sposobneži ga dobijo prav gvišno. Če bi vzeli še clevelandskega žlafrfarja in če bi on vzrl s seboj svoje fermonike, to bi bila prava četica.

Živeli, Slovani in partizani, ter naši v U. S. S. R.

John Slobodnik.

Zapisnik

ZAPISNIK SEJE IZVRŠNEGA ODBORA 4. DECEMBRA 1943

Seja se je pričela ob 9:30 dopoldne v hotelu Shermanu, Chicago, Illinois. Navzoči so bili naslednji izvršni odborniki: Predsednik Etbin Kristan, prva podpredsednica Marie Prislant, drugi podpredsednik Janjko N. Rogelj, pomožni tajnik in zapisnikar Mirko G. Kuhel, odbornika Vincent Cankar in Leo Jurjevec ter odbornica Katka Zupancič.

Brat Kuhel sporoči, da so poslali pismena opravičila dr. Kern, Joseph Zalar in John E. Lokar, Fr. Zaitz pa se je opravičil po telefonu. Opravičila so vzeta na znanje.

Brat Kristan pojasni, da je seja bila sklicana na priporočilo sestre Prislant in brata Zalarja, ki sta oba izrazila željo, da se čim prej vrši seja širšega odbora. Ker pa je smatral zadevo za važno in odgovorno, zlasti še, da se odloči glede stroškov voznine članov širšega odbora, je pooblastil pomožnega tajnika, da skliče sejo izvršnega odbora 4. dec. Vprašanje stroškov zahteva predvidnih zaključkov in velike važnosti je tudi vprašanje, kdo naj bo na bodoči skupni seji navzoč. Priporoča, da se razprava posveti le temu predmetu, kasneje pa lahko vzamemo na dnevni red še druge predmete.

Brat Cankar poroča, da je o nameravani seji govoril s bratom Zalarjem. Ta misli, da bi se seja vršila še enkrat ta mesec, da se razčisti gotove zadeve, ki delajo nesporazum med našimi člani in podružnicami. Nekateri člani širšega odbora se baje smatrajo zapostavljene, ker ni bilo še nobene seje in radi tega tudi niso toliko aktivni, kolikor se je pričakovalo od njih. Govoriti je treba tudi glede drugih SANSovih delavcev, ki so odborniki le v podružnicah, ki pa resnično vršijo organizatorično delo.

Predsednik Kristan meni, da o kakem zapostavljanju ni govora. Vsi na kongresu izvoljeni člani imajo priliko za veliko in važno delo, če so pripravljeni delo vršiti. Ta odbor je že meseca julija zaključil, da bi se skupna seja vršila prvo soboto v septembru. Toda radi še pojasnenih vzrokov je bila odgodena. Tajnik Kuhel in on sta bila preobložena z delom. Taka važna seja bi ne imela nobenega pomena, ako bi ne bila predložena obsežna poročila o dosedanjem delu in to storiti tedaj ni bilo mogoče. To je eno. Drugič, poudarjali smo tudi potrebo povabiti na tako sejo zastopnike naših podružnic. Pred letom dni nismo vedeli o obsegu našega razvoja, radi tega je kon-

Brat Rogelj priporoča, da bi se seja vršila meseca februarja. Naše podporne organizacije bi lahko sklicale svoje letne seje ob istem času in ker je mnogo gl. odbornikov vsake organizacije tudi v SANSovih odborih, bi prihranili veliko na voznini in času.

Zatem sledi še daljša razprava, v katero posežejo vsi navzoči. Končno je predlagano, podpisano in soglasno sprejeto, da se seja vrši v soboto 8. januarja 1944 v hotelu Shermanu, Chicago, Illinois, pričeni ob 9. dopoldne. Na sejo se povabijo člani izvršnega, širšega in častnega odbora. Voznina in ena dnevnica se plača iz SANSove blagajne.

Brat Kuhel nato prečita imena članov širšega odbora in namestnikov.

Resignaciji rev. Gnidovca in Fr. Velikana sta sprejeti. Na njuna mesta sta soglasno potrjeni Helena Kušar, 1936 Kenilworth Avenue, Berwyn, Ill., in Ema Planinšek, 1314 Elizabeth Street, Joliet, Illinois. Omenjeni dve sta najbližnji v okolici, ki sta jo zastopala odstopila član. Širši odbor torej šteje štiri-

Windsorjeva dvojica na obisku

Slika predstavlja vojvoda in vojvodinjo Windsorja, ko sta pred kratkim prišla iz New Yorka na obisk v Washington, D. C. Nastanjena sta bila pri angleški ambasadi. Windsorjeva sta prišla v Ameriko baš pred začetkom obravnave, pri kateri je bil angleški grof De Marnigny, oproščen umora svojega tasta, bogatega trgovca Sir Harry Oakes.

deset članov, nadomestnih članov pa je še sedem.

Zaključeno je nadalje, da predsednik in tajnik pripravita poslovnik in dnevni red za sejo. Zapisnikar, ki je obenem pomožni tajnik, bo odgovoren za zapisnik seje. Ker bo pa zaposlen s tajniškim poslom, mu ekskutiva da polno moč prekrbeti si pomožnega zapisnikarja.

Ker resolucija o širšem odboru tudi določa, da se izmed članov tega odbora izbere nadzorni odbor, kojega dolžnost je pregledati poslovne knjige, smatra izvršni odbor za potrebno imenovati začasni nadzorni odbor, da poroča na seji. V ta odbor so imenovani sledeči: Joseph Zorc, Waukegan, Ill., Josephine Erjavec, Joliet, Ill., in Frank Puncer, Milwaukee, Wis. Vsi trije so člani širšega odbora. Na skupni seji se pa izvoli redni nadzorni odbor.

Na vprašanje, če imajo člani kakega odbora pravico poslati kako drugo osebo na sejo, če se sami ne morejo udeležiti, je pojasnjeno od predsednika, da se smejo v takem slučaju upoštevati le na kongresu izvoljeni namestniki, ne pa kaka druga oseba.

Brat Kuhel nato predloži imena podružničnih odbornikov, katere priporoča za SANSove zastopnike in zaupnike. Soglasno je zaključeno, da se to odobri. Za zaupnike so torej imenovani sledeči: Lia Menton, Detroit, Mich., Frank Oblak, Pittsburgh, Pa., Frank Gregorin, Little Falls, N. Y., Louis Dornik, Uniontown, Pa., Joseph Turk, Conemaugh, Pa., Frances Raspet, Pueblo, Colo., Dr. And. Furlan, Waukegan, Ill., John Sušnik, Cleveland, O., Frances Smrdel, Barberton, O., Steve Skorjanc, Indianapolis, Ind., Rev. S. Kassovic, La Salle, Ill., Frank Klune, Chisholm, Minn., John Turk, Chicago, Ill., Mary Vidmar, Johnstown, Pa., Anton Ziberna, Ambridge, Pa., Theresa Speck, St. Louis, Mo., Frank Okorn, Sharon, Pa., Joseph Snoy, Bridgeport, O., Jennie Padar, Brooklyn, N. Y., Jacob Briljavec, Chicago, Ill., Mary Musich, West Allis, Wis., Anton Zornik, Herminie, Pa., Max Skube, Kirkland Lake, Ont., Canada, Peter Rode, Worcester, N. Y.

Zatem sledi splošna razprava v razvoju politične in vojaške akcije v Jugoslaviji. Brat Kristan meni, da bo moral tudi

Brat Rogelj dodaja, da naj dnevno posluša kratke oddaje v Evropo, Afriko in gam in že šest tednov poročila o Jugoslaviji ne omenjajo tega kot čudovit odpor bodilne fronte.

Brat Kuhel omenja dejstva bitkah med nacisti in partizani pri Rakeku; kažejo, da so pri oficirji sodelujejo v njihovih. Nedvomno partizane zakladajo z municijo in mi vojnimi potrebščinami.

(Dolge prihodnje)

SANS kmalu priti v javno svojimi pojasnili, da bo javno poučena o resničnem položaju v stari domovini. Sestra pancič je prepričana, da SANS ovi nasprotniki in sovražniki Narodne osvobodilne vojske menoma ustvarjajo mnene "nekih komunističnih" smislih takih svetov, kar je se neresnično, obenem pa škodljivo. Brat Cankar je nja, da je vatikanska politika veliko kriva teh zmed, ker nja vse svoje moči, da preprečijo prestrukturiranje v Evropi, stv v Italiji, Avstriji, Španiji, drugje. Celot ameriška politika se je precej podala temu vpra-

Točna pojasnila je treba občasno v naših listih in te dobiti, da bodo resnično svobodni. Drugega bo treba niti na svoj lasten list.

Brat Kuhel pojasni, da SANS že takorekoč pričel dajati svoje bijetine, ki nimajo imena, vključujejo vse važnejše predmete, kat tedniki niso posvetili tiste nosti, ki jo zaslužijo. Pomnjena je bila Vidmarjeva va, spomenica Sovjetski vojski zapisnik seje 21. avgusta 1943, kaj letakov se preje. Več bo natisnjenih ali mimeo ranih ta mesec.

Brat Kristan dostavlja, da se tem letakom in okrožnicah dala še glava in pa zaporedna številka, pa bodo služili namen kot redni bilten. De trditve, da so partizani komunisti, pa je treba storiti. De Luce, ki je bil partizansko Jugoslavijo, svojih člankih zapisal, da partizani komunisti, pa je bilo mnogo voditeljev komunistično šolanih. Za razno Jugoslavijo to ni nič izredno ali čudnega. Drugeče pa zani izvajajo demokracijo, kol pri prenehanju sovražnika, kati moramo na tem, da s šim ljudem tukaj enkrat dar oči odpro. Govori se nami veliko o skupnem delu, dokler zmaga ni izvoljen in da o preureditvah govori po tej zmagi. Toda to je trik, ki je bil rajben med svetovno vojno in kateri smo nasledili, potem pa vse bili. Narod doma se tudi je zapeljati in je vzel rešen svoje bodočnosti v svoje roke. V svoji izjavi so jasno povedali kaj je njih namen. Tam program že izvajajo. V krajih, ki jih zasedajo, razjo volitve in ovrežje od belske vlade postavljene urade. Nad 60% oficirjev bivše jugoslovanske armade se je prišlo partizanom, oziroma rodnih osvobodilni armadi, vezniki še vedno obema stranma v Jugoslaviji odpirajo ta v nadi, da se zednita, nobenega dvoma ni več, da rakoma zaključujejo vsake znanje in vsak stik z milijem. Priča temu nam je java angleškega generala sona, ki je četnike javno pda da prenehajo kooperirati s cisti, sicer bodo smatrali ljudske izdajalce in sovražniki Zdrženih narodov. Tudi k niki v listih, komentariji karjev in razprave po radiodvomo kažejo, kam piše v SANSove izjave bodo biti pisane v istem smislu.

Brat Rogelj dodaja, da naj dnevno posluša kratke oddaje v Evropo, Afriko in gam in že šest tednov poročila o Jugoslaviji ne omenjajo tega kot čudovit odpor bodilne fronte.

Brat Kuhel omenja dejstva bitkah med nacisti in partizani pri Rakeku; kažejo, da so pri oficirji sodelujejo v njihovih. Nedvomno partizane zakladajo z municijo in mi vojnimi potrebščinami.

(Dolge prihodnje)

(Dolge prihodnje)

CIGANKA

POVEST IZ
DOMAČIH
HRIBOV

Predstavniki:

Albin Hrovatin

(Nadaljevanje)

Ničesar ni rekla, le odkimala je.

"Če hočeš, ti kupim kako hišico ali kako kmetijo kje tu okoli. Ali ti je prav?"

Še bolj odločno je stresla glavo.

Tedaj je potegnil listnico iz žepa in položil pred njo zavitek, v katerem je bil šop bankovcev in hranilna knjižica:

"Tu ti dam tisoč dinarjev, kolikor imaš zasluženih; zraven jih je še štiri tisoč in knjižica Spodnještajerske hranilnice za osemdeset tisoč. Vzemi! Vse je tvoje."

"Ničesar nočem. Nič mi ni treba," je stisnila iz sebe in porinila vse nazaj pred njega.

"Saj ti iz srca rad dam. Vse sem, če ti morem kaj storiti, da se ti bo laže godilo."

"Si bom že sama pomagala. Delala bom in si bom zaslužila, kar mi bo potrebno. Več si ne želim."

"Tudi tisti denar je zraven, ki ga imaš pri nas zaslužena."

"Več, ko desetkrat toliko si že izdajal zame — v bolnišnici in zdaj tu."

"Pavla, pamet si posodi! Vse se boš kdaj, če boš kaj imela."

"Ne. Bolelo bi me. Saj nisem na prodaj."

Na bledih licih sta ji zagoreli dve rdeči lisi.

"Bom pa Jerci, tvoji botri, dal, da ti shrani."

"Ne — ne — nikdar ne!" se je branila.

"Denar sem zate namenil, da bi ti bil za potrebo."

"Še dotakniti se ga nočem. Rajši od lakote umrem."

"Od Jerce ga boš vzela, kaj?"

"V vodo ga vržem, v ogenj."

"Da si taka, Pavla, tega ne bi bil verjel."

"Nič nisem taka! Nekaj pa nase vendar dam."

Zmajal je z glavno in spravil denar in hranilno knjižico. Pavla je sukala prstan na roki in se ni mogla odločiti. Od bridkobe se ji je spalil obraz. Snela je zlati obroček, ga držala trenutek v roki, zopet nataknila, potem pa naglo spet snela in potisnila pred Ravnjaka. Ta jo je z očmi presunil, pobral prstan in ga vtaknil v telovnik. Tedaj je dekle poglasno zajecalo. Hitro pa se je zbrala in zašepetala:

"Da, prav je tako."

"Pavla, ako te veseli, ti ga dam," je rekel.

"Ne! Imej ga!" ga je zavrnila. "Peče me na roki."

Zopet sta obsedela, ne da bi spregovorila. Izenada je vstala Pavla, ki se je zdaj le z največjo silo premagovala, da ni na glas zaihtela, in je s tresočim se glasom dejala:

"Zdaj te prosim: pojdi!"

Zalostno jo je pogledal, ko je stala pred njim tako lepa v svoji zadušeni bolesti:

"Pavla, ali se ločiva brez zamere?"

Women of Bryansk Greet Liberators

RUSSIA—Crying with tears of happiness, women of Bryansk who for thirteen months of Nazi occupation lived in forest hide-outs greet their liberators, the victorious Red Army, upon their entry into the city. They found the city a burned-out shell of its former appearance.

Wacs In India

DELHI, INDIA—A sacred cow stretched prone in front of a bazaar topee shop here affords much interest and amusement to (Left to Right) Capt. Elizabeth Lutze, Sheboygan, Wisc., WAC; Lt. Sally Dean, WAC, Battle Creek, Mich., and Flight Officer Margaret Maude, WAAF, London, England. The three perform their duties at the headquarters of the South East Asia Command of Lord Louis Mountbatten.

"Da, Franc, brez zamere! Jaz ti ničesar ne zamerim, ti pa meni ničesar ne zameri! — Zdaj pa pojdi!"

"Če tako hočeš, bodi — pa pojdem," je dejal in vstal. "Enkrat pa še pridem."

"Nikar! Za božjo voljo te prosim: nikar!"

Dala mu je roko, ki je bila mrzla ko led:

"Zbogom, Franc!" se je stresla in zaihtela, potem pa zbežala mimo začudene sestre vratarice.

Ravnjak ni vedel, kako je prišel spet na cesto. Ni čul mestnega vrvenja, ni videl ljudi: v duši mu je odmeval dekletov zadnji ihteči pozdrav.

Strašno ga je prevzelo slovo od ljubelega dekleta. Doma na Ravnah so si pošepetavali, da ga je ta pot v Maribor za več let postarala. Zaman je upal, da se bo s Pavlo lepo pobotal in si tako povrnil svoj dušni mir;

bil je nemirnejši kakor kdajkoli poprej. Noč in dan ga je skrbelo, kaj bo zdaj s Pavlo. Ko bi vsaj denar bila vzela! Kar tako to ni moglo ostati.

Prihodnje dni je iskal priložnosti, da bi se pogovoril z Jercem. Ko pa ji je hotel dati za Pavlo denar in hranilno knjižico, ga je še bolj rezko zavrnila kakor Pavla. Ravnjaku, ki je na svojo veljavo kaj dal, se je to zdelo hudó ponižanje.

Zdaj je hotel na vse pozabiti in si ubiti vsako misel na dekle.

Z vsó silo se je vrgel na delo. Po ves dan je pretičal na občini, pisal in računal, delal načrte in predloge, toda miru ni našel.

Najbolj ga je bolelo, da so se ga ljudje tako izogibali in mu dali vedeti, da mu ne zaupajo prav.

Ni pa spoznal, da je bil temu sam kriv, kajti s svojo zadržanostjo si je ljudi odbijal. Edino z Osojnikom se je shajal; ta mu je kazal vedno sladek in prijazen obraz in mu je pri občinskih poslih vse pomagal.

Zdaj se je večkrat ustavil pri misli, če bi le ne bilo najbolje, ko bi Osojnikovo Lenčko vzel. Ampak ljubezni do nje ni več čutil. Ali kaj ljubezni! Iz ljubezni se sploh ne bo več ženil. Kar je Pavlo izgubil, ni bilo zanj dekleta na svetu, ki bi ga bil še mogel rad imeti. Le zaupanje svojih občanov si je spet hotel pridobiti, konec je hotel napraviti svoji duševni razdvojenosti in raztrganosti — in umiriti se, umiriti, za vsako ceno umiriti.

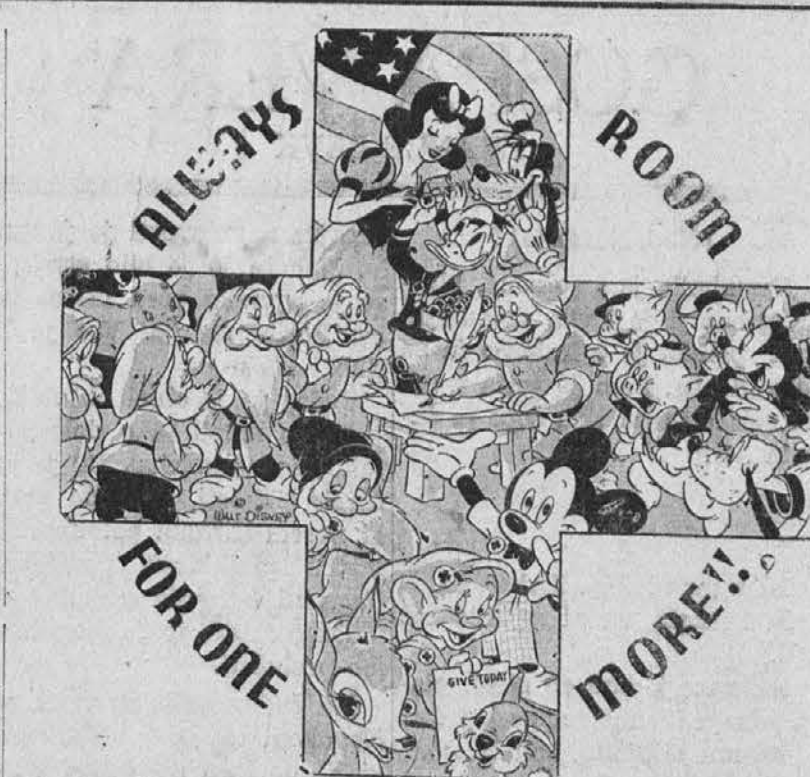
Toda kaj bi si morala Pavla misliti, če bi zdaj, komaj se je z njo razšel, vzel drugo, povrh še prav Lenčko? Hudo bi jo bolelo, še zadnjo iskrico ljubezni, ki ji je morda v srcu tli, bi ji zadušilo in vse življenje bi ga prezirala in zaničevala. Ne, tak ne sme, ne more biti...

Bolj ko je razmišljal, bolj je postal nemiren. Da bi se raztresel se je podal v Zagreb, na Sušak in v Ljubljano, napol zaradi lesne kupčije, napol za kratek čas. Upal je, da se bo tako rešil težkih misli. Bilo pa je narobe. Svoj čas je Pavli obljubil, da pojdeva po poroki na morje in na Trsat. Zdaj mu je vso pot hodila njena podoba na misel in še huje mu je bilo pri srcu. Zdelan, truden in nezadovoljen se je vrnil.

Neznansko počasi so mu lezli dnevi...

Tedaj jo je mojster Smola s svojim jezikom zopet nadrobil, da je vsa Bistrica imela kaj požirati.

Neko nedeljo zvečer se ga je pri Blatniku spet nalezal, da je videl vse okoli sebe s soncem namazano. Po svoji natrkani navadi je spet tako vzvišeno govoril, kakor pismarji pišejo, in ni znal po domače. Nocoj je svojim vinskim bratcem o nepisnem poštemu dekletu sveti zakon obljubil, potem pa besedo snedel. Nato je pravil, da pride zdaj tista neka Pavla, ki jo je Hruplja za svojo vzela in se ji torej po domače reče Pav-

lica Hrupljica, nazaj na Bistrico, toda ne na Ravnne, ampak v hišo in dom gospoda Vincencija Mrkača in njegove gospe soproge Uršule. Da, pri njem se bo naselila in si bo dobila obrtno pravico za šivanje; kajti Pavla je postala imenitna šivilja in že zdaj dela srajce za največjo gosposko v Mariboru. Stanovanje je že pripravljeno in 1. julija pride.

Vsi so se zakrohotali, verjeli so pa le; tem bolj, ker so si želeli, da bi Pavla res prišla. To bi imeli spet kaj govoriti!

Naslednje dni se je že po vsej Bistrici razvedelo, da se ciganka vrne, da se bo pri mojstru Smoli naselila in s šivanjem živila. Ljudje so si to kojo po svoje razlagali: eni so dejali, da pride Ravnjaku na mrz, naj jo ima pred očmi kot večni očiček; drugi so menili, da jo je Ravnjak sam nazaj spravil, da bi mu bila blizu, in da bo on zanj plačeval.

Od vsega tega pa je bilo res edino to, da je Urška povabila Pavlo, naj se naseli pri njej, ker bi kot šivilja na Bistrici lahko dobro živela. Pavla pa ji je odgovorila, da gre rajši nazaj k cigankom, kakor da bi se vrnila na Bistrico.

Ravnjak sprva kar verjeti ni mogel, da se Pavla pri čevljarju naseli. Ko pa je to zdaj od tega, zdaj od drugega čul, je verjel tudi on. Temna slutnja mu je vstala, da prihaja nalašč na Bistrico, da ga hoče pred vso faro osramotiti in ga še v marsikatero zadrego spraviti. Tako je bil zmeden, da ni več znal trezno soditi. Rad jo je imel, ali navdajati ga je jela zopet neka bridka jeza na njo in bolj ko kdaj poprej je preudarjal, da bi se le oženil z Osojnikovo Lenčko.

(Dalje prihodnje)

OGLAŠAJTE V — "ENAKOPRAVNOSTI"

Racijsko prosti!

so do sobote 29. januarja
več sto parov

ŽENSKIH ČEVLJEV

različnih krojev in mere; lepa izbira, a ne vseh števil. OPA cene, dovoljene so od 97c do \$3.00

MOŠKI SAFETY TOE

delovni čevlji, z zelenimi usnjenimi podplati, jako široki pri palcih. OPA cena \$4.95, ta teden samo

3.85

MOŠKI, POLICE-FIREMAN

obuvalo, pripravno za praznik ali delo; z dobri usnjenimi podplati. Prej \$5.00, za ta teden

3.95

MOŠKO OBUVALO

posebne cene za ta teden samo
Moški delovni čevlji, visoki, z dvojnimi usnjenimi podplati. No. 1236, za

3.85

MOŠKI VISOKI ČEVLJI

za praznike. Vice Kid usnje Endicott Johnson. Ekstra široki. OPA cena \$5.50, za ta teden

4.45

Prosim, da moški ne pozabijo prinesiti racijskih znamk.

LOUIS MAJER

Trgovina s čevlji

6408-10 St. Clair Ave.

MALO VEČ BI LAHKO DALI,
AKO BI POSKUSILI--ALI NE?

V torek se je otvorila kampanja četrtega vojnega posojila.

Vaša vlada želi, da podprete to posojilo s tem, da kupite vsaj bond za \$100 PO-LEG rednega nakupovanja vojnih bondov.

Morda ne bo šlo lahko in si boste morali kje drugje odtrgati, toda—

Ako fantje in možje v naših oboroženih silah žrtvujejo svoja življenja in ude—tedaj gotovo vi lahko posodite vsaj \$100, \$200 ali \$300, ali celo \$500.

Bodite zaveden Amerikanec—kupite bond za \$100 SE DANES.

Let's all BACK THE ATTACK!

Naznanilo
Dr. Louis J. Permeje preselil svoj urad iz
15619 Waterloo Rd.

na

10535 Carnegie Ave.

(dvoje vrat vzhodno od Medical poslopja)

Telefon v uradu: RA. 2741

na domu: YE. 8222

V slučaju da ni odgovora, pokličite

Medical Academy, CE. 3500

Obiski v uradu po dogovoru

HENDERSON 5357

NAZNANILO — Delničarjem in
društvom-delničarjem

"Slovenskega delavskega doma"

15335 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio

Redna letna delničarska seja Slov. del. doma se
vrši v

petek, dne 28. januarja, 1944

Pričetek ob 8. uri zvečer.

Direktorij Slov. del. doma.

★ Kupujte vojne bonde! ★

GOSPA VERA

FRANCE BEVK

(Nadaljevanje)

Zamahnila je z rokama, blazna groza ji je izvila presunljiv krik, planila je v kuhinjo in se je zaklenila. Tam je vzela v roko sekuro in na tleh čepe je čakala ...

36.

Nikogar ni bilo. Kakor da je hiša izumrla, se ni zganilo nič več.

Krševan je stal ob steni, glava mu je klonila na prsi, težka misel mu je bredla pod čelom.

Počasi se je povrnila njegova mirna narava in pokesal se je v dno duše, kot da je on sam vse to storil.

"Treba je prespati," je sklenil, "jutri bo drugače." Odprl je na tiho vrata v spalnico in legel na posteljo ...

Vera ga je slišala.

Čuvstvo neznanega strahu in

skrajne negotovosti jo je mučilo. Nehote jo je bilo strah, da se je zgrozila pred lastno senco. Poslušnila je. Vse je bilo tiho.

Tedaj jo je objel občutek, ki je ni še nikoli tako določno in tako močno obiskal. Bil je občutek šibkosti, duševno stanje, ki naredi človeka potrtega in v lastno preteklost ponižanega. Tega ni mogoče odrediti kot nalezljivo misel, to je mogoče samo preboleti.

Na čuden način se vrste pred človekom vse tiste slabe strani, ki jih je imel za dobre, a zdaj odgrne in spozna njih zlo. Pri zori se vrste kot jagode na molku, malenkosti rastejo v neskončnost.

Mislila je na tisto uro, ko je čula dvomljivo, nejasno besedo in je obdolžila moža. Zda je našla dokaze ... Slika za sliko je šla mimo, vsaka se je rezala v dušo ...

DEKLETA IN ŽENE. — Če ste namenjene kupiti kožuh (Fur Coat) za drugo ali še za to zimo, vas opozarjam, da kupite istega kakor hitro vam je mogoče, radi gotovega vzroka, katerega ne morem tukaj omeniti. Ne recite pozneje, da vas nisem opozoril.

Sedaj je tudi najboljši čas, da si naročite fino spomladansko STERLING suknjo ali Suit direktno iz tovarne, če želite iste dobiti za VELIKONOČ. Ne pozabite, da so to vojni časi. — Vam se priporočam

BENNO B. LEUSTIG

1034 Addison Rd. — ENdicott 3426 ali ENdicott 2920

V ČETRTEK .. SAMO EN DAN THE MAY CO. RAZPRODAJA KONCEM MESECA

Ženski dežniki

preje \$6

4.79

Skupina 289 dežnikov s 16 rebri; tudi nekaj stilov s 10 rebri. Iz celanese rayon blaga v navadnih barvah; črni, rjavi in navy.

THE MAY COMPANY ... PRITILICJE

Chenille Rugs

preje 2.65

1.95 vsak

Stalne barve, mehke chenille preproge, s temnimi okraji. Gosta tkanina in lepi konservativni vzorci. Roza barva z roza ali dubonnet, modra z modro ali zelena z zeleno barvo. Mere 22x35 inčev.

CETRTO NADSTROPJE

Knjige po 1/2 ceni

regularno 50c do 6.00

25c do 3.00

Izborna izbira svetih pismov, besednjakov, referenčnih knjig, Shakespearova dela, fikcije, biografije, itd. Nekoliko zapršen od razstavljanja. Poškodovane knjige. Običajno od 50c do 2.50, znižane na 19c

CETRTO NADSTROPJE

Oprava za deklice in visokošolska dekleta

16 TWEED SUKENJ; vse "boy" still

preje \$35; mere 10 do 16

14 COBA FLEECE SUKENJ; mere 10 do 16; preje 17.95

REVERSIBLE SUKNJE; tweed-and-Shetland; preje 12.95

SPORTS JACKETS; red poplin blago

weatherized; preje 14.50

JUMPERS; spun-rayon in volneni Shetland; preje 6.50 in 7.95

JERKINS iz volne; tudi obleke iz rayon-taffeta; preje 10.95

THE MAY CO. ... DRUGO NADSTROPJE

Ženske rokavice

51 ROKAVICE IZ BLAGA, v črni, rjavi in

zlatih barvah; "slip-on" still

22 MITTS za otroke; iz rjavega usnja in

ovčjo podlogo

THE MAY COMPANY ... PRITILICJE

Lingerie

GOWNS iz rayon blaga—"Challene," ki

zgleda kot challis; majhne mere; različni

stil; samo 54 komadov; preje \$3

SLIPS iz fine kotenine; "built-up shoulder"

stil; različne mere; preje 1.39

SLIPS iz cotton-crepe v tearose barvi;

mere 38 do 50; preje 2.25

PAJAMAS iz močnega cotton blaga; mehki

vzorci; mere 32 in 34 samo; preje 3.95

THE MAY CO. ... TRETJE NADSTROPJE

Ovratniki in bluže

90 BLUZ, preje 3.95 in 4.95; različne mere

in barve

105 BLUZ, preje 3.50; "tailored" still; rayon-crepe;

razne mere

103 SWEATERETTE DICKIES, preje \$2;

volneni-in-rayon V in okrogli vzorci; in

bell in drugih barvah

THE MAY COMPANY ... PRITILICJE

Daytime obleke

preje \$4 in 4.50

1.99

131 "tailored-type" daytime

obleke iz rayon-crepe in spun-rayon blaga;

prints, polka dots, stripes, plaids; svetle in

temne barve; mere 14 in 16

THE MAY COMPANY ... TRETJE NADSTROPJE

Suknje z ovčjo

podlogo

za dečke

preje 13.95

9.30

Gabardine suknje z ovčjo podlogo

... izborne, za mrzlo vreme. Tan barve v meri 14,

16 in 18

THE MAY COMPANY ... DRUGO NADSTROPJE

Ženske torbice

za razprodajo

1.99 in 2.99

Fine usnjene torbice z ali brez

ročajev; prostorne in privlačne.

Črne in rjave.

Vsakovrstni

49c in 99c

THE MAY COMPANY ... PRITILICJE

Tailored Gowns

preje \$5

3.95

Dobro ukrojena nočna krila iz

rayon-satin in merali 34 do

40; privlačni stil z nabranimi

krili.

THE MAY COMPANY ... TRETJE NADSTROPJE

Godilo se ji je kot človeku, ki ne more spati. Sram jo je bilo sebe in si ni mogla odpustiti. Mehka slabost jo je popadla. Ta slabotni občutek je prešel z duše na telo.

Dvignila se je in stopila h kredenci. Vzela je steklenico z žganjem in postavila zelen kozareček na mizo.

Nikoli ni pila; vino je vselej le pokušala. Spominjala se je, da je bila v svojem življenju vinjena samo enkrat; še tedaj so drugi vzroki bolj delovali nanjo kot vino.

To noč je v svoji šibkosti začutila željo po močni pijači. Podzvestno je hotela dobiti v nji moč in pozabljenje. Tega je potrebovala. Predstave, ki so jo nadlegovale, je hotela umoriti.

Ko je pila, ji je vzvalovala kri. Kot dogorevajoča sveča, ki se s svojim plamenom še enkrat visoko dvigne. Telo je zbralo vse moči in pljusnilo svoje valove v dušo.

Slike, ki so jo mučile, so pričele bledeti, prikazovale so se druge. Bile so drugačne, pritrjevale so ji in jo podžigale.

Pokazale so ji revščino njegovega življenja. Varanje možev, varanje usode, varanje ljudi. Varanje, ki ga je lahko spoznala iz tisoč znakov, samo reči bi bilo treba: Da, varam te! in stvar bi bila že zdavnaj končana in razrešena. Ona bi mu odpustila.

Ne, tega mu ni mogoče odpustiti! Tega ne!

Pila je. V njeno glavo je stopila omama. Ta omama pa je bila prijetna, neobhodno po-

trebna za njeno razbito dušo in izmučeno telo ...

Prvič v življenju jo je pijača omamila docela. Rodilo se se nove misli in sklepi, ki prej niso imeli prostora v njeni glavi. Zdelo se je, da si je bila prvič v življenju in posebno prvič v tej dolgi in težki muki na jasem, kaj hoče storiti. Vsi ti sklepi so izvirali iz neke globine, ki je iz prvih početkov ena in ista. Bolesna bojazen je bila v nji. Videla je obraz moža kot obraz morilca pred seboj; čutila je hlad njegovih prstov na svojem vratu. Videla ga je, kako se ji grozeče bliža.

Skoraj zakričala je v globoki zmedenosti svoje zavesti: "Ne boš me več! Ne boš me več!" Čutila je, kako je nekaj legalo nanjo, kako je nekaj brozgalo po njeni zavesti.

37.

Pozno v noči se je splazila v sobo. Krševan je bil obrnjen od nje. Zdelo se je, da spi. Bil je miren, miren.

"Kako spi! Ničvrednež!"

Zgrozila se je, ko je videla njegov obraz od strani. Obraz človeka, ki je tiščal prste v njen vrat in jo hotel zadaviti. To so zaprte oči tistega ... To so roke, to je telo tistega ... ki se je pred nekaj minutami ...

Splazila se je okrog postelje. Spal je, kot spi človek, ki se je za trenotek duševno umiril, zadovoljen, da nečesa ni storil in si ni otežil svoje vesti in duše ...

In ko je gledala spečega moža, si ga je predstavila v naročju tuje ženske, ki ljubimka z njo — o svoji ženi pa govori grde besede. Kot strela je spreletelo njene ude. Ne ona, demon, ki jo je preganjal, je raz-

CLEVELAND ORCHESTRA

Eugene Goossens, gost-dirigent

SEVERANCE četrtak, 27. jan.

SEVERANCE sobota, 29. jan.

TOSSY SPIVAKOVSKY, Violin

v Severance dvorani CE. 7300

prl oči; demon je odprl usta in kot olajšanje je spreletelo njene prsi.

"Ničvrednež! Vendarle sem prišla do dna!"

Pogledala je moža mrzlo in z nesprenjenimi potezami na obrazu. To sovraštvo je strašno in ne pozna usmiljenja. To sovraštvo računi s svojimi številkami in se ne prenaagli nikoli.

Veri se je zdelo za hip, da je povsem trezna. Legla je na svojo posteljo in podprla glavo z rokama. Gledala je moža in trepetala. Gledala je njegov speči obraz, zaprte oči, nekoliko zardeva lica in razmršeno črno brado.

"To je moj mož, ničvredni, podli! To je tisti, ki mi je prisegel zvestobo; ki je hodil opoldne domov in je legal k meni, izpit in izsušen od ničvrednic. To so njegove oči, njegova usta, ki so lagala, njegove roke, ki so objemale in so me hotele zadaviti, ko sem mu povedala resnico. Jutri pa me morda še ubije ..."

Brezmejno zaničevanje se je izlilo iz njene duše in ni moglo v besedo.

Pokleknila je na posteljo poleg moža in ga gledala kot krvoločna zver. Slina se ji je nabirala v ustih, planila bi bila nanj in ga raztrgala. Z desnico je poiskala nož, ki je ležal pod vzglavjem. Njegovo jeklo je bilo svetlo ...

(Dalje prihodnjič)

20. OBLETNICA DAILY WORKER

SLIŠITE

EARL BROWDERJA

Predmet: "Bodočnost Jugoslavije"

TUDI

Mestne zastopnike JOSEPH F. KRIZEK, PAUL T.

BETLEY in WILLIAM O. WALKER

Chas. Beckman, pred. Fisher Body Local 45 UAW-CIO

Joseph Kres, blag. Cleveland. Ind. Union Council

Bernard McGroarty, posebni zastopnik AFL Stereotypers

Rev. Joseph Sinko, župnik ruske ortodoksne cerkve v

Warren

V NE-30. JANARJA MUSIC HALL

DELJO 8:00 zvečer PUBLIC AVDTORIUM

Zabava: WINGS OVER JORDAN pevski zbor.

VSTOPNINA 50c (vključivši davek)

Naznanilo in zahvala

S tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je nemila smrt izrgala iz naše srede nadvse ljubljeno soprogo in drago mater

Margaret Sneller

(ROJENA PANIAN)

Blaga pokojnica je bila rojena v selu Velike Drage na Hrvatskem. Stara je bila 58 let. Umrla je dne 8. januarja po kratki in mučni bolezni. Pogreb se je vršil dne 11. januarja iz Joseph Zela in sinovi pogrebne zaveza na Highland Park pokopališče.

Tem potom se najlepše zahvalimo vsem, ki ste darovali prekrasne vence v okras krste pokojnice, vsem, ki ste dali za sv. maše, prilično pokojnico pokopati, ter se udeležili njenega pogreba. Hvala pogrebni zavezi Jos. Zela in sinovi za najlepše urejen pogreb in vso pomoč.

Našo zahvalo izrekamo vsem, ki ste nam v času bolezni in bitosti izkazali svoje sočutje in nam bili v pomoč in tolažbo.

Tebi, ljubljena soproga in nepozabna mamica, pa ključemo: Bodi Ti lahka ameriška gruda. Tvoje truplo smo izročili materi zemlji, toda spomin na Tvoje blago srce bo ostal živ do konca naših dni.

ZALUJOCI OSTALI:

MATT, soproga

MARGARET, hči

STANLEY, Pvt. LAWRENCE, Sgt. GEORGE,

sinovi;

SAM, v Coloradi, in JOHN v Michiganu, brata

ter več sorodnikov

Cleveland, Ohio—dne 26. januarja 1944.

JOS. ŽELE IN SINOVI

POGREBNI ZAVOD

6502 ST. CLAIR AVE.

ENdicott 0583

Avtomobil in bolniški voz redno in ob vsaki uri na razpolago. Mi smo vedno pripravljeni za najboljšo postrežbo.

COLLINGSWOODSKI URAD:

452 East 152nd Street

Tel.: KENmore 3118

Za delavce

MOŠKE IN ŽENSKKE

se potrebuje za

splošna tovarniška dela

6 dni v tednu

48 ur dela na teden

Plača za ZACETEK

Moški 77½c na uro

Ženske 62½c na uro

Morate imeti izkazilo državljanstva.

Nobene starostne omejitve, če ste fizično sposobni za delo, ki ga imamo za vas.

Zglasite se na
EMPLOYMENT OFFICE
1256 W. 74 St.

National Carbon
Co., Inc.

Dekle

staro nad 21 let, dobi delo za točajko v gostilni. Zglasiti se je na 3304 St. Clair Ave.

DELAVCI

Za delo znotraj in
zunaj

Dobra plača od ure

The White Motor Co.

858 E. 79 St.

OSKRBNICE

Polni čas: 5.10 zv. do 1.40 zj.
šest večerov na teden

DOWNTOWN:

750 Huron Rd. ali

700 Prospect Ave.

PLAČA \$31.20 NA TEDEN

Delni čas:

1588 Wayne Rd., Rocky River
Tri ure dnevno, 6 dni na teden

PLAČA \$9.90 NA TEDEN

Če ste sedaj zaposleni pri obrambnem delu, se ne priglasite

EMPLOYMENT OFFICE

ODPRT 8 zj. do 5. zv. dnevno
razen ob nedeljah

Izkazilo državljanstva se

zahteva

THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.

700 Prospect Ave. Soba 901

DIP TANK BARVARJI
TRUCKERS

STROJNI RIVETTERS

RIVETTERS POMAGAČI

STROJNI OPERATORJI

in

POMOČNIKI

SHEAR OPERATORJI

Drugi in tretji šift

Plača od ure

The Cleveland
Tractor Co.

19300 Euclid Ave.

Za delavce

Mi imamo delo za
ŽENSKKE

za pomivanje posode in kozar
Delo imamo za

MOŠKE
za pomivanje posode, hišnik

Tedenska plača, obedi in
forme, odvisno od dela. Zglasiti

se na TIME OFFICE,
v ozadju HOTEL STATLER

od 9. do 5. pop.
E. 12th & Euclid Ave.

Mali oglasi

B. J. RADIO SERVICE
1363 E. 45 St. HE. 3023

Prvovrstna popravila na vseh
vrst radio aparatih

CE POTREBUJETE
novo streho ali pa če je treba

stare strehe popraviti, se obrnite na nas. Imamo vrhunske stroje in majhna dela na gospodarskih poslopih in domovih. Brezplačni proračuni.

Universal Roofing Service
1106 St. Clair Ave.

CH. 8376-8377

Ob večerih: ME. 4767

Hišo za eno družino
na 11017 Nelson Ave., se bo